19 ވަނަ ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް
ރައްޔިތުންގެ މަޖި ލީހުގެ ކޮ މިޓީ ޔައުމިއްޔ
އޮ ޑިޓު އަދި އެކައުންޓިންގއ ގުޅޭ ބިލުތައް ދިރ ސ ކުރެއްވުމަށް ހޮ އްވެވި
ސަބް ކޮ މިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން
10 އޮގަސްޓް 2020
ބައްދަލުވުން ބޭއްވުނު ތަ ން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އ އިމ ރ ތް (ކޮ މިޓީކުރ ކޮޓަރި)8
ފެށުނު ގަޑި: 14:22

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
}ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ ދާންދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔަޢުޤޫބު ޢަބްދު اله{
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
.` السالم عليكم . މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުމަށް ހުރިހާ އިއްޒަތްތެރި
މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިއަދުގެ އެޖެންޑާ އަކީ ވެސް ހަމަ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޗާޓަރޑް އެކައުންޓެންޓުންގެ
ބިލަށް އިދާރީގޮތުން ގެނެވިފައިވާ ބަދަލުތައް ކޮމިޓީ އާއި ހިއްސާކޮށް އެއާއިމެދު ގޮތެއް ނިންމުން. ދެން އަޅުގަނޑު
އުއްމީދުކުރަނީ މިއަދު މި ބައްދަލުވުމަކީ މި ބިލާއި ބެހޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން، މި ބިލާއި ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން
ބާއްވާ އެންމެ ފަހު ބައްދަލުވުމަކަށް ވާނެ ކަމަށް. ޙަޤީޤަތުގައި މީގެ ކުރީގެ ބައްދަލުވުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި
ބިލު ގާތްގަނޑަކަށް ނިންމާފައި ވަނީ. އެހެންނަމަވެސް، ކުރެވުނު މަސައްކަތް ލީގަލް ޓީމުން ބަލައި ދިރާސާކޮށް އެއަށް
ހުރި ބައެއް ކުދި ކުދި ކޮމެންޓްސްތައް ހުރީމަ އެ ކޮމެންޓްސްތައް އެގޮތަށް ބަދަލުކޮށްލަންވެގެން، ބަދަލުކުރުމުގެ
ކުރިން ކޮމިޓީގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތެއް ބަލައިލަންވެގެން އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު މި
ކޮމިޓީ މި ބާއްވަނީ. ދެން އަޅުގަނޑު އެދެނީ މިއާއި މެދު ގޮތެއް ނިންމަން މުޅި ބިލު އެކީއެކަށް މިއަދު ފާސްކޮށްފައި
މައި ކޮމިޓީއަށް ފޮނުވަން އަޅުގަނޑުމެން ނިންމުން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ފުރަތަމަ ފްލޯރއަށް ހުށަހަޅަން،
ހުޅުވާލާނަން.
ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢާމިރު ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މުޤައްރިރު. މި ބިލުގެ މަސައްކަތް އަޅުގަނޑުމެން މާއްދާއަކުން މާއްދާއަކުން ބަލަމުން
ދިޔައިރުގައި ބައެއް ކަހަލަ ލަފުޒީ މާނަކުރުމާއި އަދި ބައެއް ކަހަލަ ކުދި ކުދި ފުށުއެރުންތައް މަޖިލީހުގެ ލީގަލް ޓީމުން
މިއޮތީ ބައްލަވާފައި ވަރަށް ފުރިހަމައަށް. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ހުށަހަޅަން ވަރަށް ކުދި ކުދި ލަފުޒުތަކެއް، ގިނަ
ޕޭޖެއްގެ ގޮތުގައި ހުއްޓަސް ވަރަށް ކުދި ކުދި ލަފުޒުތަކެއް މީގެތެރޭގައި މި އިސްލާޙެއްގެ ގޮތުގައި ގެނެއްސަ މި ވަނީ.
މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި މި އިސްލާޙު ގެނެއްސަ މި އޮތީ މީގައި ހުރި އެއް މާއްދާގެ އަނެއް މާއްދާގެ ފުށުއެރުންތަކާއި
މުޅި އެތީގެ މަޤުޞަދު ހާސިލުކުރުމަށް ޓަކައި. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން ކުރި މަސައްކަތަކަށް މާ ބޮޑު ހުރަހެއް
އަޅުގަނޑަކަށް ޤަބޫލެއްނުކުރެވޭ އޮތް ކަމަކަށް މި އިސްލާޙު މިގޮތަށް ގެންނަން. އެހެންވީމަ، މިހާރު ލީގަލް ޓީމުން މި
ހުށަހަޅާފައި އޮތް ގޮތަށް މި އިސްލާޙުތަކާއި އެކު މި ފާސްކުރުމަށް އަޅުގަނޑު ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
1

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ފަޟުލް.
ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަޟުލް ރަޝީދު ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑު ހަމަ އެދެނީ އަނެއްހެން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢާމިރު އެ ވިދާޅުވި ވާހަކައަށް
އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން. އެހެންނަމަވެސް، ކޮންމެ އެއްޗެއް ވަކިވަކިން ގޮއްސަ ފާސްކޮށްލުން އަޅުގަނޑު އެދެނީ.
އޭރުން މީގެ އެންމެ އޮއްޓަރު ހުރި ގޮތަކަށް ވާނީ. އަނެއްހެން ޢާމިރު އެ، އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޢާމިރު އެ ވިދާޅުވީ
ރަރަނގަޅު ވާހަކަފުޅެއް. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އެއްޗެއް އަތުން ދޫކޮށްލާއިރުގައި ވަކިވަކިން ވޯޓަށް
އަހާލުމަކީ އޭގެ އެންމެ ބުއްދިވެރި ގޮތް ކަމުގައި ދެކޭތީވެ އެ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށްލަން. އެހެންވީމަ، އެގޮތަށް އަޅުގަނޑު
ހުށަހަޅަން.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު މިހާރު ދެން މި ފުރުޞަތު އަރުވަނީ ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ޔާސިރު ޢަބްދުއްލަޠީފަށް.
ކުޅުދުއްފުށި އުތުރު ދާއިރާގެ މެންބަރު ޔާސިރު ޢަބްދުއްލަޠީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:
ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފަޟުލް އެ ހުށަހެޅުއްވި ގޮތަށް ތާއީދުކުރަން. ދެން އަޅުގަނޑު އިތުރު
ކަމެއް ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުން. އެއީ 24 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). ދެން އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާހިސާބަށް އާއިރު
އަނެއްހެން ބުނަންޏާމުން މި ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި ފާސްކުރެވިފައިވާ އެއްޗެއް. އެހެންނަމަވެސް، އެންމެ ފަހުން
އަޅުގަނޑުމެން ބޭއްވި ބައްދަލުވުމުގައި ވެސް ފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރޯލަރ ވެސް ހަމަ ފާހަގަކުރައްވާފައިވޭ ދައުލަތުން
ފައިސާ ދޭގޮތަށް ހަމަ ބާއްވާނީތޯ. ނޫނިއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ފާހަގަވީ 4 އަހަރަށް ފައިސާ ދޭގޮތަށް ބާއްވަން ހަމަ
އެބޭފުޅުންނަށް ފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރޯލަރއަށް ފެންނަ ގޮތަށް. މާނައަކީ ފިނޭންސް މިނިސްޓްރީން ރެކޮމެންޑް
ކުރައްވަނީ އެގޮތަށް. އެހެންވީމާ، އެކަމުގައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އަދި ދެން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަވީ އެ ދުވަހު
އަޅުގަނޑުމެން ވާހަކަދެއްކިއިރުގައި އޭގައި ދެން ގޮތެއް ނިންމާނީ ސީދާ ހަމަ އެގޮތަށް ހަމަ ވާހަކަދެކެވުނު ކަމަށް.
އެހެންވީމަ، މިއީ ހަމަ މިގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ބާއްވާނީތޯ ނޫނިއްޔާމުން 4 އަހަރަށް ދައުލަތުން ޕްރޮޕޯސްކުރި ގޮތަށް
އަޅުގަނޑުމެން ޗޭންޖު ކުރާނީތޯ. އެ މާއްދާއަށް އަޅުގަނޑުމެން ޑެލިބަރޭޓު ކޮށްލަން ހަމަ ވަކިން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ
2

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ފެންނާތީވެ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހަމަ ޕަރސަނަލީ ފެންނަ ގޮތަކީ މިއަދު މި މާއްދާއަށް ހަމަ ސީދާ ދަންނަވާކަމުގައި
ވަންޏާމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބާ ކައުންސިލުގެ ވާހަކަ ވެސް ދެއްކިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، ގިނައިން ހަމަ ދައުލަތުން
ސަޖެސްޓް ކުރައްވަނީ ދައުލަތަށް ވީހާވެސް ޚަރަދުކުޑަ ގޮތަކަށް ހަމަ މިހާރު މި އުފައްދާ ކޮންމެ ގާނޫނަކާއި އެކީގައި
ހަމަ އިތުރު މުއައްސަސާއެއް ވެސް އެބަ އާދޭ. ނޫނިއްޔާ އިތުރު މަޤާމުތަކެއް އެބަ އާދޭ. އަންނައިރުގައި ހައްތަހާ ބުރަ
ބޮޑުވާ ގޮތަށް އައުމުގެ ބަދަލުގައި 4 އަހަރު އެބޭފުޅުންނަށް މި އިން ގޮތަށް ހަމަ ދޫކޮށްފައި ދެން އޭގެ ފަހުން ހަމަ
ސަސްޓެއިން ކުރެވޭނެ މޮޑެލްއަކަށް ދާން ހަމަ ބާރުއަޅަން. ދެން އަޅުގަނޑަށް ފާހަގަވޭ އޭގެ ފަހުން ހަމަ އެޓާނީ
ޖެނެރަލް، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލް ވެސް ފާހަގަކުރެއްވި ދެން ފަހަރެއްގައި އުނދަގޫވެދާނޭ ނޫނިއްޔާމުން ބަދަލުވެގެން
ހިނގައިދާނެ. އެހެންނަމަވެސް، ކޮމިޓީ މަރުޙަލާގައި ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް ފާހަގަކުރެވޭ ސަސްޓެއިން ކުރެވޭނެ އެއްޗެއް
ކަމަށް ހަމަ އެބޭފުޅުންނަށް ފެންނަ ގޮތަށް ހަމަ ހިސާބު ހެދިފައިވާ ވާހަކަ އާއި މި ހުރިހާ ވާހަކަތަކެއް ވެސް
ދެކެވުނު. އެހެންވީމަ، އެކަން އަޅުގަނޑު ހަމަ ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވޭ. ޝުކުރިއްޔާ.
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ހިތުން ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް ހަމަ ހުށަހެޅުމަކީ ހަމަ ދެންމެ
ހަމަ ފަޟުލް ހުށަހެޅުއްވި ހުށަހެޅުމުގެ ހަމަ މައިގަނޑު އެއް މާނައެއް އަޅުގަނޑަށް އޭގެން ދޭހަވަނީ. އެހެންވީމަ،
އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެންމެ ރަނގަޅުވާނީ މީގެ މާ ގިނަ އެއްޗެއް ވެސް ނެތް. އެހެންވީމަ، މި މާއްދާ ހަމަ ވަކިވަކިން
ހަމަ ކިޔަމުން ގޮއްސަ އެއްކޮށް ނިންމާލަން. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު އެގޮތަށް ކުރިއަށްގެންދާނަން. ކުޑަހުވަދޫ ދާއިރާގެ
އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުގެ އިޒުނައެއްނެތިއްޔާމުން. އާދެ! އަޅުގަނޑު ގެންދާނަން. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އާދެ! މި
މަސައްކަތަކީ މިހާރު މިއޮތީ، މި މަސައްކަތަކީ މަޖިލީހުގެ ލީގަލް ޓީމުން އަޅުގަނޑުމެން މި ގެނައި ބަދަލުތައް
ބައްލަވާފައި ލީގަލް ބެޓިންގ ނިންމާފައި ދެން އެ ގަންނަން ހުރި ފާހަގަކުރެވުނު ކުދި ކުދި އިޝޫސްތައް. އަސްލު
ބޮޑަށް މި އަނެއްހެން ގުރެމެޓިކަލް އިޝޫސްތަކެއް މި އުޅެނީ. އެކަހަލަ ކުދި ކުދި ޗޭންޖަސްތައް ގެނެއްސަ މިހިރީ.
ދެން އޭގެ އިތުރަށް 15 ވަނަ މާއްދާގެ ދެން ހުންނާނެ ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ރިފްރެޝްކޮށް ބައެއް މާއްދާތައް
އުނިކޮށް އިތުރު މާއްދާތައް އެޑްކޮށްފަ. އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ފަހަރަކު މާއްދާއަކުން ދަމުން ދަމުން ގޮސް
ނިންމާލަން ހިނގާ. އެހެންވީމަ، ފުރަތަމަ އެގޮތުން 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ). އަޅުގަނޑުމެން ބިލުގައި އިނީ 6 ވަނަ،
ޑްރާފްޓުގައި އިނީ 6 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)ގެ، އިންސްޓިޓިޔުޓްގެ ފައިނޭންޝަލް އެކައުންޓެންޓް ޕްރޮގްރާމުތަކާއި،
މެނޭޖުމަންޓް އެކައުންޓިންގ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި، ޕްރޮފެޝަނަލް ޕްރޮގްރާމުތަކާއި، އެކައުންޓިންގ ޓެކްނީޝަން
3

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ މުޤައްރަރު ކަނޑައެޅުމާއި އެ ޕްރޮގްރާމުތައް ހިންގުމުގެ ހުއްދަ ދިވެހިރާއްޖޭގައި ކިޔަވައިދޭ
މަރުކަޒުތަކަށް ދިނުމާއި، އިންސްޓިޓޔުޓުން އަމިއްލައަށް އެފަދަ ޕްރޮގުރާމުތައް ހިންގުން. މި މާއްދާއަށް މިހާރު މި
ހުށަހަޅާފައި އިން ގޮތަކީ، ލީގަލް ޓީމުން ހުށަހަޅާފައި އިންގޮތަކީ، "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކިޔަވައިދޭ" އެ ބަސް އޭގެ
ބަދަލުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ތަޢުލީމްގޭ ކަރުކަޒުތަކަށް ދިނުމަށް. ހަމައެކަނި އެ ޗޭންޖު. އެހެންވެ އެ ކިހިނެތްތޯ. އެއަށް
ތިބޭފުޅުން ފެނިވަޑައިގަންނަވާ ގޮތަށް. ނޫނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކުރިއަށްދާން ނިންމަލާފައި ދެން އޭރުން އެކީގަ.
އެހެންވީމަ، އަޅުގަނޑު ބަލާނަން އެއްވެސް މެންބަރަކު، ކިޔާލަން. އަޅުގަނޑު ބަލާނަން އެއްވެސް މެންބަރަކު
އިޢުތިރާޟެއް ނުކުރައްވަންޏާ އެ ފާސްވީ ކަމަށް. އިނގޭތޯ. އާދެ. ދެން މި އިނީ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ). މި މާއްދާގެ
(ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ ދެ ގިންތި، އޭގެ ބަދަލުގައި މިހާރު ހުށަހަޅާފައި އިނީ މި މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކުރާ
އިންސްޓިޓިޔުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގަ. އެއީ އިންސްޓިޓިޔުޓްގެ މެންބަރުންނަށް މި އޮންނަނީ ދެ ގިންތިއެއް. އެހެންވީމަ،
އެގޮތަށް. (ނ)ގެ (ށ)- އެސޯސިއޭޓް މެންބަރެއް. އޭގައި މި އިންނަނީ މެންބަރުކަން ރަމްޒުކޮށްދިނުމުގެ ގޮތުން އެ
ފަރާތްތަކުގެ އޭގެ ބަދަލުގައި އެ މެންބަރުންގެ ހަމައެކަނި، ފަރާތްތަކުގެ ބަދަލުގައި މެންބަރުން. ދެން އިނީ 10 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ). 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި މި އިންނަނީ، އަޅުގަނޑު މި މާއްދާ ކިޔާލާނަން. މި ގާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު އެސޯސިއޭޓް މެންބަރެއްގެ ކިބާގައި ހުންނަންޖެހޭ ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ
ތެރެއިން އެކައުންޓެންޓެއްގެ ގޮތުގައި މަދުވެގެން 5 އަހަރު ދުވަހު މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ ފަރާތް. ފަރާތްތައް. ދެން
މިހާރު ބަދަލު މި ގެނެވެނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން އިންސްޓިޓިޔުޓުގައި މެންބަރުން ރަޖިސްޓްރީ ކުރާއިރު މި ގާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތީން ފެލޯ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްދޭން ވާނެއެވެ. މިހާރު
ބަދަލުގެންނަން މި ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ، މި ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާއިރު އެސޯސިއޭޓް މެންބަރުންގެ ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ތެރެއިން އެކައުންޓެންޓެއްގެ ގޮތުގައި މަދުވެގެން 5 އަހަރު ދުވަހު މަސައްކަތްކޮށްފައިވާ
ފަރާތްތައް މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތީން ފެލޯ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީ
ކޮށްދޭން ވާނެއެވެ. އެހެން. ދެން މިއިނީ 10ގެ (ށ). 10ގެ (ށ)ގައި މި ބަދަލުކުރަނީ ކަނޑައެޅިފައިވާ އުސޫލުގެ
ދަށުން. އޭގެ ބަދަލުގައި މި ގެންނަނީ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތީން. ދެން 18 ވަނަ
މާއްދާގެ (ރ). އޭގައި މަސް ދުވަސް، 18 މަސް ދުވަސް. 18 މަސް ވުމަށްފަހު، އޭގެ ބަދަލުގައި މި ގެންނަނީ، 18
މަސް ދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން. އެހެންވީމަ މަސް ވުމަށްފަހުގައި ވެއްޖެއްޔާ އޭގެ ފަހަށް އަންނަ ކޮންމެ
ދުވަހަކީ 18 މަސް ދުހަށް ފަހުގައި އަންނަ ދުވަހެއްތާ. އެހެންވެ އޭގެ މާނަ ވަރަށް ބޮޑަށް ގޯސްވެދާނެތީވެ. 18 މަސް
ދުވަސް ހަމަވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން. ދެން މި އޮންނަނީ 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ). 11 ވަނަ މާއްދާގެ (ބ)ގައި
4

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
އަޅުގަނޑު މި މާއްދާ ވެސް ކިޔާލާނަން. އިނގޭތޯ. މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އަށް ޢަމަލުކުރާ ފަރާތްތަކަށް
އަންނަނިވި ގޮތުގެމަތީން ފިޔަވަޅު އެޅޭނޭ. އޭގެ -1 ނަސޭޙަތްދިނުން ނުވަތަ އިންޒާރުދިނުން ނުވަތަ، -2 މި މާއްދާގެ
(ބ)ގެ 1 ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ފިޔަވަޅު އެޅުމަށްފަހު މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި (ރ) އަށް
ޢަމަލުނުކުރާ ފަރާތްތަކާއި މެދު އިންސްޓިޓިޔުޓުން ނިންމާ ގޮތެއްގެމަތީން އެ ފަރާތްތައް 1000 ރުފިޔާއިން ފެށިގެން
15000 ރުފިޔާ އާއި ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާކުރަން. މިހާރު ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ، މި މާއްދާގެ (ށ)، (ނ) އަދި
(ރ) އާއި ޚިލާފަށް އެ އްވެސް ފަރާތްތަކުން ޢަމަލުކޮށްފި ނަމަ މި ގާނޫނުގެ ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދާއި އެއްގޮތްވާގޮތުގެ
މަތީން އެކަން އިސްލާޙުކުރުމަށް ނަސޭޙަތްދިނުމަށްފަހު އިސްލާޙުނުކޮށްފިނަމަ އެ ފަރާތެއް 1000 ރުފިޔާ އާއި 15000
ރުފިޔާއާއި ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރުމުގެ ބާރު ކައުންސިލަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ދެން އޮތީ 13 ވަނަ މާއްދާ.
13 ވަނަ މާއްދާގެ މި އިންނަނީ، އިންސްޓިޓިޔުޓުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްދެވޭނީ އަންނަނިވި
ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވާ ފަރާތްތަކާއި އަދި މި ގާނޫނުގެ 9 ،8 އަދި 10 ވަނަ މާއްދާގައިވާ ޝަރުތުތައް ވެސް
ފުރިހަމަވެފައިވާ ފަރާތްތައް. ގެންނަ ބަދަލަކީ އިންސްޓިޓިޔުޓުގެ މެންބަރެއްގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓްރީކޮށްދެވޭނީ މި
ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން ޝަރުތުތަކުގެ އިތުރުން ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ޝަރުތުތައް
ފުރިހަމަކޮށްފައިވާ ފަރާތްތައް. އެއީ އެހެނިހެން އަދި އެހެން މާއްދާތަކުގައި ވެސް ހުންނާނެ ޝަރުތުތައް. އެހެންވީމަ،
އޭގެ މާނައަކީ ގާނޫނުގައި ފާހަގަކޮށްފައި ހުރި އެ ޝަރުތުތަކާއި ދެން މިހާރު މީގެ ދަށުން ފާހަގަކޮށްފައި ހުރި
ޝަރުތުތައް ފުރިހަމަވެފައިވާ ފަރާތް. އޭރުން ހުރިހާ ބައެއް ކަވަރވީއޭ. ބަޔާންވެފައި އެބަ ހުރި. ހުރިހާ އެއްޗެއް
ކަވަރުވޭ. 14 ވަނަ މާއްދާ، އޭގައި އިންނާނެ ގާނޫނު ޑްރާފްޓުގައި އިންނާނެ. އޭގެ ދަށުން. އޭގެ ދަށުން ހުންނާނެ
ޝަރުތުތައް. ޝަރުތުތަކަށް ބަދަލެއް ގެންނަނީއެއް ނޫން. އެއީ އެހެން މާއްދާއެއްގައި ވެސް، އާން! އެހެން މާއްދާގައި
ވެސް ހުންނާނެ އެހެން ޝަރުތުތައް. އެހެންވީމަ، އެއާއި މިއާއި ކަވަރ ކޮށްލަނީ. ދެން އިންނަނީ 14 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ)- ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަންވާނޭ، އޭގެ ބަދަލުގައި... (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އެހެންވީމަ، 10 ،9 ،8. ފަޟުލް، 8،
9، 10ގައި އެބަ ހުރި ޝަރުތުތައް. އޭގައި އެބައިން. ދެން އޭގެ އިތުރަށް އެބައިން 13 ވަނަ މާއްދާގެ އެހެރީ
ޝަރުތުތައް. އުމުރުން މިސާލަކަށް 18 އަހަރުވުން، ބުއްދި ސަލާމަތުން ހުރުން. އެހެންވީމަ، އެ ދޭތި ވެސް އެބަ
ކަވަރުކުރޭނުން. މި ގާނޫނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެހެނިހެން ޝަރުތުތަކުގެ އިތުރުން ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ޝަރުތުތައް. އޭރުން ދެބައި ވެސް ކަވަރުވީނުން. އެހެންވެ އެގޮތަށް، އެ ތަންކޮޅެއް ސާފު. އާދެ! ދެން އިނީ 14
ވަނަ މާއްދާގެ (ށ). މީގައި ކަނޑައަޅާފައި އޮންނަން ވާނެ، އޭގެ ބަދަލުގައި ހަދާ ގަވާއިދުގައި ބަޔާންކުރަންވާނެ.
ދެން މި އިނީ 15 ވަނަ މާއްދާ. މި މާއްދާ ކުޑަކޮށް، މިއީ ހަމަ ގާތްގަނޑަކަށް ބުނަންޏާ ބާބެއް. އަސްލު މީގެ
5

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ޑްރާފްޓު ބެއްލެވުން ރަނގަޅު މިއާއި އެކުއެކީގަ. މި މާއްދާގައި މި އިންނަނީ، މި ކައުންސިލުގެ ބާބު. 15 ވަނަ
މާއްދާއަށް އަކުރެއް އިތުރުކުރުން. ފުރަތަމަ މި އިންނަނީ (ހ) އަށް. މިއީ އިތުރުކުރާ އަކުރެއް. މި ގާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު ދިވެހިރާއްޖޭގައި އޮޑިޓުކުރުމާއި އެޝުއަރެންސްގެ ޚިދުމަތްދިނުމުގެ މަސައްކަތްކުރާ އެންމެހައި
ފަރާތްތަކަށް ހުއްދަދިނުމާއި، ގިންތިކުރުމާއި، މެންބަރުން ރަޖިސްޓްރީ ކުރުމުގެ އެންމެހައި ކަންކަން ކުރުމުގެ ބާރު
ލިބިގެންވަނީ އިންސްޓިޓިޔުޓަށެވެ. އަދި މި ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފެށުމާއެކު ގާނޫނީ އޮޑިޓު ކުރުމާއި އެޝުއަރެންސް
ދިނުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާއި، ގިންތިކުރުމުގައި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ކުރަމުން އައި މަސައްކަތް
އިންސްޓިޓިޔުޓަށް ބަދަލުވީއެވެ. އޭތި ރަނގަޅު. އެއީ ކުރީގައި އަސްލު މީގެ، ހަމަ މީގެ. އަސްލު މި ވާހަކަތަކަކީ
ވެސް މީގެ ކުރީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ޑްރާފްޓުގައި ހުރި ވާހަކަތައް އެއްކަލަ ރިޕީޓުވެފައި ހުރި އެއްޗެއް. އޭތި ނަގާފައި
މިހާރު މި އިނީ ވަކި މާއްދާއަކަށް ލާފަ. ދެން މި އިންނަނީ (ހ). ކުރީގެ (ހ) މިހާރު އޮތް ގޮތަށް ހަމަ (ށ) އަށް
ބަދަލުކުރުން. އެއީ ކުރީ ގެ، އެއީ ހަމަ ކުރީގައި ވެސް އިން ގޮތަށް. މި ގާނޫނަށް ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން
3 މަސް ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގައި ގާނޫނު އޮޑިޓު ކުރުމާއި އެޝުއަރެންސްގެ ޚިދުމަތް ދިނުމަށް ޓަކައި
ދޫކުރަންޖެހޭ. ދެން (ށ) (ނ) އަށް ބަދަލުކުރުން. ދެން މި އިނީ (ނ) (ރ) އަށް ބަދަލުކުރުން. ދެން މި އިންނަނީ
(ރ)، (ބ)، (ޅ)ގެ ބަދަލުގައި (ރ)، (ބ) އަދި (ޅ)ގެ އައު މާއްދާތަކެއް ހިމެނުން. ކުރީގައި (ރ)، (ބ)، (ޅ)
އޭގެ ބަދަ، މިހާރު މި (ބ)ގައި މި އިންނަނީ މި މާއްދާގެ (ށ)ގައިވާ ހުއްދަތައް ދޫކުރަން ފަށާ ތާރީޚާއި ހަމައަށް
ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ގާނޫނު އޮޑިޓުކުރުމާއި އެޝުއަރެންސްގެ ޚިދުމަތްދިނުމަށް ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދަތަކުގެ
ދަށުން މަސައްކަތްކުރުމުގެ ޙައްޤު އެ ހުއްދައެއް ލިބިފައިވާ ފަރާތަށް ލިބިގެންވެއެވެ. ދެން (ޅ)- މި ގާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާ ތާރީޚުން ފެށިގެން 3 މަސް ދުވަސް ހަމަ ވާ ތާރީޚުގައި ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކުން ދޫކޮށްފައިވާ
ގާނޫނީ އޮޑިޓުކުރުމާއި އެޝުއަރެންސްގެ ޚިދުމަތް ދިނުމުގެ ހުއްދަތައް ބާޠިލުވީއެވެ. އެއީ އެހެނިހެން. މިސާލަކަށް
ކުރީގެ ހުންނާނެ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލުން ހުއްދަދީފަ. އެ ހުއްދަތައް މި އިންނަނީ 3 މަސް ދުވަހަށް. މި ގާނޫނަށް
ޢަމަލުކުރަން ފަށާތާ 3 މަސް ދުވަސް. އޭގެ ފަހުން ބާޠިލުވީ. އެ އެއްޗިހި އަންނާނެ. އެ އެއްޗިހި އަންނަން އެ
އޮތީތާ. އެ ހުއްދަ ދޭން ޖެހޭނޭ. ދެން ކުރިން ހުއްދަ ބާޠިލުވީއޭ. އެއީ އޭތި. ދެން މިއިނީ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ).
16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، މި މާއްދާ އުނިކުރުމަށް މިހާރު އެ އިނީ ހުށަހަޅާފަ. އެއީ މި މާއްދާ އަކީ މިއީ
އިންސްޓިޓިޔުޓުގެ ކައުންސިލުގެ ރައީސާއި ނައިބު ރައީސް އިންތިޚާބުކުރާނީ މިކަމަށް ހުޅުވާލުމުން މި މަޤާމުތަކަށް
ވާދަކުރާ އިންސްޓިޓިޔުޓުގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު ވޯޓަކުންނެވެ. ހަމަ އެ ވާހަކަ އެބައިން 18 ވަނަ
މާއްދާގައި (ހ)ގަ. އެހެންވެ އެއްކަލަ ރިޕީޓުވެފައި އިނީމަ އެ މާއްދާ އުނިކުރަން. 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް
6

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ދިޔައީމަ ފެންނާނެ. 18 ވަނަ މާއްދާ (ހ) މިއޮތީ. އިންސްޓިޓިޔުޓުގެ ކައުންސިލުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން
މި ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 5 ،4 އަދި 6 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން ފިޔަވާ. 6 ،5 ،4 އަކީ
އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލާއި، ފައިނޭންޝަލް ކޮންޓްރޯލަރ އާއި، ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލް. އެއީ އޮޓޯއިން އަންނަ މީހުންތާ؟ އެ
މީހުން ފިޔަވާ ކައުންސިލުގެ 6 މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރާނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު
ވޯޓަކުންނެވެ. 18 ގެ އިޞްލާޙަކީ މިހާރު ކައުންސިލުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ
މާއްދާގެ ކައުންސިލަށް މި ގެނެއްސަ މި އިނީ، ކުރީގައި ޑްރާފްޓުގައި މިއިނީ އެއްކަލަ 6 ،5 ،4، ފިޔަވާ. އޭގެ
ބަދަލުގައި މީތި ގެނެއްސަ އިންނަނީ 3 ،2 ،1 ވަނަ ނަންބަރުގައިވާ ފަރާތްތައް އިންތިޚާބުކުރާނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ
މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު ވޯޓަކުންނެވެ. އެގޮތަށް. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އުނިކުރަން. ދެން، ސުވާލަކީ 16
އުނިކޮށްފިއްޔާމުން ކައުންސިލުގެ ރައީސާއި ނައިބު ރައީސް، 16 ގެ (ށ) އުނިކޮށްފިއްޔާ ސުވާލަކީ ކައުންސިލުގެ
ރައީސާއި ނައިބު ރައީސް ވަކިން އެގޮތަށް. މިހާރު އެއީ އަސްލު ވަކިން އެ މަޤާމަށް އިޢުލާނުކުރަންޖެހޭ ވާހަކަ
އަސްލު އޭގައި ބުނެފައި އެ އިންނަނީ. ދެން، މީތި އުނިކޮށްފިއްޔާ އޭތި އަންނާނެ ގޮތް ބަލާލުން ރަނގަޅު ކަންނޭނގެ
މީތި އުނިކުރުމުގެ ކުރިން. (ވަގުތުކޮޅަކްށްފަހު) މިހާރު 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލު އެއީ.
އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކަންކަން ރާވާ ހިންގާނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލުންނެވެ. އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލު
އެކުލެވިގެންވަނީ ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 9 މެންބަރުންގެ މައްޗަށެވެ. -1 އިންސްޓިޓިއުޓްގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން
ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ ގޮތުގައި އިންތިޚާބު ކުރެވޭ އެއް މެންބަރުން. ސާފުކޮށް އެބަ އިންތާ ކައުންސިލުގެ
ރައީސްއަށް ވަކިން އިޢުލާނުތާ އެ ކުރެވެނީ. ހަމަ އެގޮތަށް އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން ކައުންސިލުގެ
ނައިބު ރައީސްގެ ގޮތުގައި އިންތިޚާބު ކުރެވޭ މެންބަރެއް. ހަމަ އެވެސް އެބަވޭތާ. ދެން، އިންސްޓިޓިއުޓްގެ ތެރެއިން
ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި އިންތިޚާބުކުރެވޭ 4 މެންބަރުން. މިއީ މިބުނާ 3 ،2 ،1، ހިނގާ ބަލަމާ 18
ވަނަ މާއްދާއަށް ގެނެއްސަ އިން އިޞްލާޙު. ކައުންސިލުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ
މާއްދާގެ (ހ)ގެ 3 ،2 ،1 ވަނަ ނަންބަރު، އެއީ ރައީސާއި ނައިބު ރައީސް އާއި ބާކީ ތިބި ހަތަރު މެންބަރުން.
ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރާނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު ވޯޓަކުންނެވެ.
އެއްވެސް މައްސަލައެއް ނެތް އެހެންވިއްޔާ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އުވާލަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު މިދަނީ
(ނ)އަށް. 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) މީގައި މި އިންނަނީ އެއްވެސް ސަބަބަކާއި ހުރެ އިންތިޚާބުކުރެވޭ މެންބަރަކު
ވަކިވެއްޖެނަމަ، ހުސްވި މެންބަރުކަމަށް މީހަކު އިންތިޚާބުކުރުމަށް ޓަކައި ބަންދު ދުވަސްތައް ހިމަނައިގެން ގިނަވެގެން
60 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އިންތިޚާބު ބާއްވަން ވާނެއެވެ. މިގޮތުން އިންތިޚާބުގެ މަޤާމުގެ މުއްދަތަކީ ކައުންސިލުގެ އެ
7

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ދައުރު ނިމެންދެނެވެ. ދެން، މިހާރު މި ލީގަލް ޓީމުން ވިދާޅުވަނީ ބަންދު ދުވަސްތައް ގުނުމުގައި މި އަންނަ
ގާނޫނުގައި އިންނަގޮތުން 7 ދުވަހަށް ވުރެން ގިނަ ދުވަސް ވެއްޖިއްޔާ ބަންދު ދުވަސްތައް އެހެން ޖަހާކަން ވެސް
ނުޖެހޭނެ. ގުނާނީ ބަންދު ދުވަސް ހިމެނިގެންނޭ. އެހެންވެއްޖިއްޔާ އެއީ އެއީ ބޭނުންކަމެއް ނޫނެއްނު. އެހެންވީމާ،
މިހާރު ދެން މީގެން މި ބުނަނީ ދެ ވާހަކައެއް. ބަންދު ދުވަސް ހިމަނައިގެން 60 ދުވަސް ތެރޭގައި މިކަން ކުރަންވާނެ
ވާހަކައާއި، ދެން އިންތިޚާބު ވާނީ ބާކީ އޮތް މުއްދަތަށޭ. އޭތި މިއިނދީ ތަންކޮޅެއް ކުރުކޮށް ބުނެފަ. އެއްވެސް
ސަބަބަކާހުރެ އިންތިޚާބު ކޮށްފައިވާ މަޤާމު ހުސްވެއްޖެނަމަ، ހިނގަމުންދާ ކައުންސިލުގެ ދައުރުގެ ބާކީ އޮތް
މުއްދަތަށް، އެއިނީ އެ ވާހަކަ ބުނެވިފަތާ ދޯ. ހިނގަމުންދާ ކައުންސިލުގެ ދައުރުގެ ބާކީ އޮތް މުއްދަތަށް އެ މަޤާމަށް
މީހަކު އިންތިޚާބުކުރުމަށް ޓަކައި ގިނަވެގެން 60 ދުވަސް ތެރޭގައި އިންތިޚާބު ބާއްވަން ވާ ނެއެވެ. އެ އޮތީ އެ ކަވަރު
ވެފައެއްނު؟ ހިނގަމުންދާ ކައުންސިލުގެ ދައުރުގެ ބާކީ އޮތް މުއްދަތަށް އެ އޮތީ ކަވަރުވެފައެއްނު، އެ ތަންކޮޅު ވެސް.
އެހެންވީމާ، އޭގަ ވެސް މައްސަލައެއް އޮތްކަމަކަށް ނުދެކެން. ދެން، 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)، މި ހުށަހެޅުމަކީ މި
އަކުރު އުނިކުރުމަށް 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އެބައި ކަވަރުވާކަމަށް މި އިންނަނީ. އެއީ އިންޓަރނޭޝަނަލް ފެޑެރޭޝަން
އޮފް އެކައުންޓެންޓު، އެއީ 8 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ހިނގާ ބަލާލަމާ އަޅުގަނޑުމެން ފައިނަލްކުރުމުގެ ކުރިން. 8 ވަނަ
މާއްދާގެ (ށ). (ށ)، މި މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދެ ގިންތީގެ މެންބަރުންގެ ގޮތުގައި ރަޖިސްޓަރީ ކުރެވޭނީ
އިންޓަރނޭޝަނަލް ފެޑަރޭޝަން އޮފް އެކައުންޓެންޓުގެ މެންބަރުކަން އޮންނަ ޕްރޮފެޝަނަލް އެކައުންޓެންސީ
އޮގަނައިޒޭޝަންގެ މެންބަރ އިން ގުޑް ސްޓޭންޑިންގ. އެހެންވީމަ، އޭތި އެބަ އާދޭ. ދެން، 17 ވަނަ މާއްދާގެ
(ނ)ގައި މި އޮތީ 17 ވަނަ މާއްދާ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލުގެ ވާހަކަ. 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި މި
އޮންނަނީ ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންގެ ޝަރުތު. އިންޓަނޭޝަނަލް ފެޑަރޭޝަން އޮފް އެކައުންޓެންޓްސް މެންބަރުކަން
އޮންނަ ޕްރޮފެޝަނަލް އެކައުންޓެންސީ ހަމަ އެކައްއްޗެއް އެ އިނީ ރިޕީޓްވެފަ. އެހެންވީމާ، 17 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)
އުނިކުރަން މިހާރު ހުށަހަޅާފައި މި އިނީ. އެގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ފާސްވީކަމަށް މި ބަލަނީ. 18 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)
އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 5 ،4،
އަދި 6 ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން ފިޔަވައި އެ ކައުންސިލުގެ 6 މެންބަރުން އިންތިޚާބުކުރާނީ
އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު ވޯޓަކުންނެވެ. ދެން، މީތީގެ ގެންނަށް އޮތް ބަދަލަކީ،
ކައުންސިލުގައި ހިމެނޭ މެންބަރުންގެ ތެރެއިން މި ގާނޫނުގެ 16 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގެ 2 ،1، އަދި 3 ވަނަ
ނަންބަރުގައި، މިހާރު ކުރީގެ އެތީގައި އިނީ އެއްކަލަ ނެގެޓިވްކޮށް. މި މީހުން ނޫން ބާކީ މީހުން އިންތިޚާބު ކުރާނީ
މިހެންނޭ. މިހާރު މި ގެންނަނީ މި މީހުން އިންތިޚާބު ކުރާނީ މިހެންނޭ. ކުރިން އިންނާނީ 6 ،5 ،4، ފިޔަވާ
8

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
ދެންތިބި މީހުންނޭ. މިހާރު މި ގެންނަނީ ދެން ތިބޭނީ އެހެންވެއްޖިއްޔާ 3 ،2 ،1. އެ ބަޔާންކޮށްފައިވާ މެންބަރުން
އިންތިޚާބު ކުރާނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުންގެ މެދުގައި ނަގާ ސިއްރު ވޯޓަކުންނެވެ. އެހެންވީމާ، ތަންކޮޅެއް
ޕޮޒިޓިވްކޮށް ގެނެއްސަ މިއިނީ. ދެން، އިނީ 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ). މީގައި މި ހުށަހެޅިފައި މި އިނީ ކައުންސިލުގެ
ރައީސްގެ މަޤާމުން އިސްތިޢުފާ ދޭން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ، މިއީ ކައުންސިލުގެ ރައީސް މިހާރު އިސްތިޢުފާ ދޭނެ ގޮތެއް
ނެތް ބަޔާންކޮށްފަ. އެހެންވީއިރު އެއަށް އިތުރު މާއްދާއެއް އިތުރުކުރަނީ. ކައުންސިލުގެ ރައީސް އިސްތިޢުފާ ދޭނެ
ގޮތެއް ނެތް. އެ ފާހަގަކުރަނީ. އެހެންވީމާ، (ށ) އަށް އަކުރެއް އިތުރުކޮށް، މިހާރު މި އޮތް (ށ) އެ މާއްދާގެ (ނ)
އަށް ހަމަޖެއްސުން. އެހެންވީމާ، މިހާރު މި (ށ) އަށް މި އިތުރު މިކުރަނީ ކައުންސިލުގެ ރައީސްގެ މަޤާމުން
އިސްތިޢުފާ ދޭން ބޭނުންވެއްޖެނަމަ އެކަން ބަޔާންކޮށް ކައުންސިލަށް ފޮނުވާ ލިޔުން ކައުންސިލަށް ލިބުމުން މަޤާމުން
ވަކިވީއެވެ. ދެން، 19 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) މި ގާނޫނުގެ ދަށުން މެންބަރު ކަމުން ވަކިކުރުން. ދަށުން، އޭގެ ބަދަލުގައި
މިއިނީ މި ގާނޫނުގައިވާގޮތުގެ މަތިން އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރުކަމުން ވަކިކުރުން. ދެން، މިއިނީ 19 ވަނަ މާއްދާގެ
(ށ) -4 މެންބަރު ކަމުގެ ޝަރުތެއް އުނިވުން. އޭގެ ބަދަލުގައި މި ގާނޫނުގައި، އިންސްޓިޓިއުޓުގެ މެންބަރެއްގެ
ކިބައިގައި ހުރުން ލާޒިމު ޝަރުތެއް އުނިވުން. 20 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ)، ކައުންސިލުގެ ދައުރު ހަމަވާން 6 މަސް
ދުވަހަށް ވެފައި ވަނިކޮށް ކައުންސިލަށް މެންބަރަކު އިންތިޚާބު ކުރުމަށް ޓަކައި އިންތިޚާބެއް ބާއްވައިގެން ނުވާނެއެވެ.
އެ ތަނަށް މި އިންނަނީ ހިނގަމުންދާ ކައުންސިލުގެ ދައުރުގެ މެދުތެރެއިން މަޤާމެއް ހުސްވެއްޖެނަމަ އެ މަޤާމަށް
މީހަކު ހޮވުމަށް އިންތިޚާބު ބާއްވާނީ ދައުރުގެ ބާކީ އޮތް މުއްދަތު ހަ މަސް ދުވަހަށް ވުރެން ދިގުނަމައެވެ. ދެން، 20
ވަނަ މާއްދާގެ (ރ)، އޭގައި ވެސް މި އިންނަނީ ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ މެންބަރަކަށް ދެ ދައުރު. މިހާރު އޭގައި މިގޮތަށް
މި އިންނަނީ. ކައުންސިލުގެ މެންބަރުކަމަށް ކުރިމަތި އިންތިޚާބުކުރެވޭނީ ކައުންސިލުގެ މެންބަރުކަމަށް
އިންތިޚާބުކުރެވިފައިވާ ފަރާތްތަކަށް ވިދިވިދިގެން ދެ ދައުރު ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ މެންބަރަކަށް ދެން ކުރިމަތި ލެވޭނީ
މެދަށް އެއް ދައުރު ދޫކޮށްފައެވެ. އޭގެ ބަދަލުގައި މި ގެންނަނީ މިހެން. ކައުންސިލަށް މެންބަރަކަށް މި ގާނޫނުގެ 16
ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ އިންތިޚާބު ކުރާ މަޤާމެއް ވިދި ވިދިގެން ދެ ދައުރު ފުރިހަމަ ކޮށްފައިވާ
ފަރާތަކަށް ވިދިގެން އަންނަ ކައުންސިލު ދައުރުގެ އިންތިޚާބުގައި ވާދަ ނުކުރެވޭނެއެވެ. އޭރުން ހަމަ އެކައްޗެއްތާ
މިއިނީ؟ -21 (ހ) އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލުގެ ޖަލްސާއެއް ބޭއްވޭނީ ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންގެ ދެބައި ކުޅަ
އެއްބަޔަށް ވުރެން ގިނަ މެންބަރުން ހާޒިރުވެ ތިބެގެންނެވެ. އެތަން މި އިންނަނީ، ކައުންސިލުގެ ޖަލްސާގެ ގާނޫނީ
އަދަދަކީ ކައުންސިލުގެ މެންބަރުންގެ ދެބައި ކުޅަ އެއްބަޔަށްވުރެން ގިނަ މެންބަރުންނެވެ އެގޮތަށް. ދެން، އެ އިނީ
އޭގައި އަދި އެބައިން. އަދި ކައުންސިލުން އެއްވެސް ކަމެއް ނިންމޭނީ ޖަލްސާއަށް ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި
9

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތު އެކަމަށް ލިބިގެންނެވެ. އޭގައި ވެސް މި އިންނަނީ، އަދި އޭގެ ބަދަލުގައި މި އިންނަނީ
ހާޒިރުވެ ވޯޓުގައި ބައިވެރިވި މެންބަރުންގެ އަޣުލަބިއްޔަތުން އެކަމެއް ފާސްވުމުންނެވެ. އަޣުލަބިއްޔަތު އެކަމަށް
ލިބިގެންނެވެ، އޭގެ ބަދަލުގައި މި އިންނަނީ އަޣުލަބިއްޔަތުން އެކަމެއް ފާސްވުމުންނެވެ. އެހެން ސާފުކޮށް. 22 ގެ
(ރ) އެ މާއްދާ ނިމޭތަށް ފިޔަވަޅު އަޅާނެ ގަވާއިދެއް ހެދުން. އޭގެ ބަދަލުގައި މި އިންނަނީ މި ގާނޫނާއި މި ގާނޫނުގެ
ދަށުން ހަދާ ގަވާއިދުގައިވާ ގޮތުގެ މަތިން ފިޔަވަޅު އެޅުން. އެއީ އަސްލު މި ބާބަކީ ފިޔަވަޅުއަޅާ ބާބު. ގަވާއިދު ހަދާ
ބާބެއް ނޫން. އެހެންވީމާ، ފިޔަވަޅު އެޅުން. ދެން، 22 ގެ (އ) މީގައި މި އިންނަނީ މެންބަރެއްގެ ސުލޫކާއި
ގުޅުންހުރި މައްސަލައެއް އެޕީލް ކޮމިޓީގެ ލަފާއާއެކު އެފަދަ މައްސަލަތައް އިތުރަށް ތަޙުޤީޤުކުރުމަށް ޓަކައި ކަމާބެހޭ
ތަޙުޤީޤީ އިދާރާއަށް ހުށަހެޅުމާމެދު ގޮތެއް ނިންމުން. ދެން، މީގައި މި އިންނަނީ މެންބަރެއްގެ ސުލޫކާ ގުޅުންހުރި
މައްސަލައެއް ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ ލަފާއާއެކު، އެއީ އެޕީލްއަށް ދާނީ، އަސްލު މީގެ ޕޮއިންޓަކީ އެޕީލްއަށް ދާނީ ސުލޫކު
ކޮމިޓީން މައްސަލަ ބަލާ ނިންމާފައި އޭގެ ފަހުންތާ. އެހެންވީމާ، ސުލޫކު ކޮމިޓީން މައްސަލަ ބަލާއިރު މި ވެދާނެ
ވަރަށް ބޮޑު މައްސަލައަކަށް ވެސް ޖިނާޢީ ވަރަށް ބޮޑު. އެހެންވެއްޖިއްޔާމުން އެ ހިސާބުން ވެސް އެބަ ލާޒިމުވެއޭ
ކައުންސިލަށް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކަށް އަންގަން. އެކަމަކު ނޭންގޭނެތާ އެޕީލްއާ ހަމައަށް ނުދަންޏާ. އެހެންވީމާ، އޭތި
ސުލޫކު ކޮމިޓީގެ ލަފާ އާއި ދެން 22 ވަނަ މާއްދާގެ (މ). މި ގާނޫނުގެ 25 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ
ކޮމިޓީތަކުން ކައުންސިލުގެ ލަ ފައަކަށް އެދެންޖެހޭ ފަދަ ޙާލަތެއް ދިމާވެގެން. އޭގެ ބަދަލުގައި މި ގާނޫނުގެ ދަށުން
ކައުންސިލުން އެކުލަވާލާ ކޮމިޓީތަކުން ކައުންސިލުގެ ލަފައަކަށް އެދިއްޖެނަމަ އެކަމާ ގުޅޭގޮތުން ލަފާ ދިނުން. ދެން،
މި އިންނަނީ 22 ގެ (ފ)، އޭގެ ވެސް ނިމޭ ތަންކޮޅު ފަންނީ ގޮތުން އެހީތެރިވުން. އޭގެ ބަދަލުގައި ފަންނީ
އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން. 24ގެ (ހ) އިންޓިޓިއުޓުގެ މަސްޢޫލިއްޔަތު ފުރިހަމައަށް އަދާކުރުމަށް ބޭނުންވާ ފައިސާ.
މި 24ގެ (ހ) ހިނގާ އިހަށް ބާއްވަމާ. އެއީ ޔާސިރު ދެންމެ ފާހަގަކުރެއްވި ޕޮއިންޓަކީ ބަޖެޓުގެ ވާހަކައެއް. އިހަށް
ހިނގާ އޭތި ބާއްވާފައި، ދެން އެހެން ހުރިހާ ބައެއް ނިންމާލާފައި 24ގެ (ހ)އަށް ދަމާ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އޭރުން
ތަންކޮޅެއް ހަމަޖެހިލައިގެން އެއަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަޝްވަރާކޮށްލެވިދާނެހެން. 24ގެ (ބ). ކޮންމެ މާލީ އަހަރެއް
ފެށުމުގެ ކުރިން، މީގައި މި އިންނަނީ ކެޕިޓަލް އަދި ރިކަރަންޓު ޚަރަދުތައް ވަކިން އެނގޭނެއޭ. އޭގެ ބަދަލުގައި މި
ހުށަހަޅާ ގޮތަކީ ކޮންމެ މާލީ އަހަރެއް ފެށުމުގެ ކުރިން އެ އަހަރަކު ލިބޭނެ އާމްދަނީއާއި ޚަރަދުތައް ވަކިން
އެނގޭނެހެން ތައްޔާރުކުރެވޭ ބަޖެޓެއް، އޭގެން އެނގޭނެތާ ކެޕިޓަލް ވެސް އަދި ރިކަރެންޓު ވެސް. އެހެންވީމާ،
އެގޮތަށް. 24ގެ (ޅ). މީގެން މި އިންނަނީ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކޮންމެ އަހަރެއްގެ އަހަރީ މާލީ ބަޔާން ކަނޑައެޅިފައިވާ
ގޮތުގެ މަތިން ނިންމުމަށްފަހު، އޭގެ ބަދަލުގައި މާލީ ބަޔާން ތައްޔާރުކުރުމަށްފަހު. ދެން، ނިންމާލަމުން މި އަންނަނީ
10

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
އެ ބަޔާން، އިންސްޓިޓި އުޓުގައި އަހަރީ މާލީ ބަޔާން އިންސްޓިޓިއުޓުގެ ކައުންސިލުން ފާސްކުރަން ވާނެއެވެ. އޭގެ
ބަދަލުގައި މި އިންނަނީ އެ ބަޔާން ކައުންސިލުން ފާސްކުރަން ވާނެއެވެ. ހަމަ އެއް ބަހެއް. އެކައްޗެއް ރިޕީޓު ވާތީވެ.
ދެން، މިއިނީ 24ގެ (ކ). މި މާއްދާގެ (ޅ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އޮޑިޓުކުރާ ފަރމަކީ ކައުންސިލުގެ މެންބަރެއް
ކަމުގައި ނުވަތަ ކައުންސިލުގެ ކޮމިޓީއެއްގެ މެންބަރެއް ކަމުގައި ނުވަތަ ފާއިތުވި ހަތަރު އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި
ކައުންސިލުގެ މެންބަރަކު މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމު ފުރާފައިވާ ފަރާތަކަށް ވެގެން ނުވާނެއެވެ. މި މައްސަލަ، މި އިޝޫ
އަސްލު ވާގޮތަކީ ކޮމިޓީތައް ހުންނާނެ ފުދޭވަރަކަށް ކޮމިޓީ އެބަހުރި. ގިނަ ކޮމިޓީތަކުން ހަމަ ކޮންމެވެސް އޮޑިޓު
ފަރމެއްގެ މެންބަރެއް އުޅޭނެ. އެހެންވެއްޖިއްޔާ ކޮމިޓީގައި އެ މީހަކު އިންނަންޏާ އޭނަ ފަރމަކަށް އޮޑިޓެއް
ނުކުރެވޭނެ. ކައުންސިލުގައި އިންނަ މީހެއް ވެއްޖިއްޔާ އެ ފަރމަކަށް އޮޑިޓެއް ނުކުރެވޭނެ. އަނެއްކާ ފާއިތުވި ހަތަރު
އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭ ކައުންސިލު މެންބަރުކަން އަދާކުރި މީހެއް ވިޔަސް އޮޑިޓެއް ނުކުރެވޭނެ. އެހެންވީމާ،
ޕްރެކްޓިކަލީ އޮޑިޓްކުރެވޭނެ ފަރމެއް ނޯންނާނެ. އަސްލު ޕްރެކްޓިކަލީ ނޯންނާނެ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ގެނެވިފައި އިން
ގޮތަކީ މި މާއްދާގެ (ޅ)ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ އިންސްޓިޓިއުޓުގެ އަހަރީ މާލީ ބަޔާން އޮޑިޓުކުރާ ފަރާތަކީ ކައުންސިލުގެ
މެންބަރުކަމުގެ މަޤާމު ހިނގަމުންދާ ދައުރުގައި ފުރަމުންދާ ފަރާތަކަށް ވެގެން ނުވާނެއެވެ. ކައުންސިލު މެންބަރަކަށް
ވެގެން ނުވާނެއެވެ. އޭރުން މައްސަލައެއް ނެތްތާ. އޭރުން ކޮމިޓީތަކުގައި ހުއްޓަސް އެކަން ކޮށްލެވޭނެ. ދެން، އެއާ
ބެހޭ އުސޫލެއްތާ ދެން ހަދާނީ. (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) އުނހޫ ކޮމިޓީތަކުގައި އުޅޭނެ ފުދޭވަރަކަށް ހަމަ އޮޑިޓު
ފަރމްތަކުގެ މެންބަރުން. ކޮމިޓީތަކަކީ އެއްކަލަ ހުންނާނެ މިސާލަކަށް ޓެކްނިކަލް ކޮމިޓީއާއި، ދެން އެހެންވެއްޖިއްޔާ މި
ވާނެ ގޮތަކީ ހުރިހާ އޮޑިޓު ފަރމްތަކެއް، މިހާރު މިސާލަކަށް މިވަގުތަށް ބަލާއިރު މިހާރު ހުރި ހުރިހާ އޮޑިޓު
ފަރމްތަކެއް ވެސް އޭގެ އަސްލު މީގައި ހިމެނޭނެ. އެހެންވެއްޖިއްޔާ ދެން އޮޑިޓުކުރާނެ ފަރާތެއް ނޯންނާނެ.
މިސާލަކަށް ބޭރު ފަރމްތައް، ކޮމިޓީތަކުގެ ހަމަ އެ މީހުންގެ ބޭނުން ވެސް ކުރާނެ.އެއީ މިސާލަކަށް ކޭ.ޕީ.އެމް.ޖީ،
އަރންސްޓް އެންޑް ޔަންގު، ޕީ.ޑަބްލިޔު.ސީ، އެ މީސް މީހުން ވެސް ހަމަ ވަރަށް ގިނަ ކޮމިޓީ، މިސާލަކަށް
ވެލިއުއޭޝަން ކޮމިޓީގައި ވެސް ހިމެނޭނެ، ޓެކްނިކަލް ކޮމިޓީތަކުގައި ވެސް ހިމެނޭނެ. އެއީ ކޮންމެ ގޮތެއް ވިޔަސް މި
ދާއިރާ ކުރިއަރުވަން، ދާއިރާ ފަންނީ ލަފާ ލިބޭނީ ވެސް އެ މީހުން ތްރޫކޮށްތާ. މާނައަކީ މި ދާއިރާ މީހުން ތްރޫކޮށް.
ދާއިމީ ކޮމިޓީތައް... (ވަގުތުކޮޅަކަށްފަހު) ދާއިމީ ކޮމިޓީތަކުގެ އޭގެ ބޭރުން ތިބި މީހުން އެއީއޭ މިހާރު ނެތިގެން
މިއުޅެނީ. އުނހޫ އެ މީހުން ތިބޭ ދާއިމީ ކޮމިޓީގައި. އެހެންވެ މި ބުނަނީ އެ ވާހަކަ. އެ މީހުން ތިބޭނެ ދާއިމީ
ކޮމިޓީގައި. އެއީ ދާއިމީ ކޮމިޓީ އިންނާނެ މިސާލަކަށް ޓެކްނިކަލް ކޮމިޓީ. އެއީ ހަމަ ކޮންމެގޮތެއްވިޔަސް އެ މީހުން
ވެސް ހިމެނިގެން އަދި އެހެން އޮޑިޓު ފަރމްތައް ވެސް ހިމެނިގެން ތިބޭ ކޮމިޓީތަކެއް. މީގެ މިހާރު ގާނޫނުގައި މިހާރު
11

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
އެބަ އިނދޭ 6 ކޮމިޓީ މިހާރު. 6 ކޮމިޓީން އިތުރަށް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ބާރު އެބަ ދެން ކައުންސިލަށް އިތުރަށް
ބޭނުންވެއްޖިއްޔާ ކޮމިޓީ އުފައްދަން. އެހެންވެއްޖިއްޔާ މިހާރު ވެސް ކައުންސިލުގައި އެބަ ތިބިތާ ތިން މީހުން. މި
ޑްރާފްޓު ކުރާ ގޮތުން. އެއީ އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލްއާއި ފައިނޭޝަރ ކޮންޓްރޯލަރ އާއި ކޮމިޝަނަރ ޖެނެރަލްއާ މިހާރު.
އެހެންވީމަ، މިއާ ބެހޭގޮތުން މަޝްވަރާތައް ކުރެވޭ އެބަ. އެހެންވީމާ، އޭގެތެރޭގައި އަންނަ ވަރަށް މުހިންމު ކޮމިޓީއެއް
އިންނާނެ މިސާލަކަށް އެކައުންޓެންޓްސް އިން ބިޒްނަސް. އެއީ ގާނޫނުގައި ނެތް އެއްޗެއް. އެކަމަކު އެ ބާރު ދީފައި
އިން. އެކައުންޓެންޓްސް އިން ބިޒްނަސް، އެ ހިމަނާ ރީޒަންއަކީ މީތި ސެލްފް ސަސްޓެއިން އެއްޗަކަށް ވާނީ އެ
މީހުން މީގެތެރޭގައި ހިމެނިގެން އެ ކޮމިޓީ އުފެއްދިގެން. އެކަމަކު އޭގައި ޕްރެކްޓިކަލީ އަސްލު އަޅުގަނޑު މި ދަންނަވާ
ވަހަކައަކީ...
ފެލިދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު އިބްރާހީމް ފަޟުލް ވާހަކަދެއްކެވުން:
އަޅުގަނޑަށް އަންޑަސްޓޭންޑް ވޭ ތިވިދާޅުވާ ވާހަކަ އެކަމަކު އަޅުގަނޑުގެ ވާހަކައަކީ...
ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:
އޮޑިޓު ފާރމްތައް ތިބީ، ދިވެހިރާއްޖޭގައި މިވަގުތު ރަޖިސްޓްރީ ކޮށްފައިއޮތީ 29 އޮޑިޓު ފަރމް، މިއީ 24 ގެ (ކ)،
29 އޮޑިޓު ފަރމް. އޭގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލިއިރު ގާތްގަނޑަކަށް ހުރިހާ އޮޑިޓު ފަރމްތަކުން ކޮންމެވެސް
މެންބަރަކު ކޮންމެވެސް ކޮމެޓީއެއްގައި ހިމެނޭގޮތަށް ވިސްނުންހުރީ. އެ ރީޒަންއަކީ އެމީހުންގެ އެކްސްޕަޓީސް އާއި
ނޮލެޖު އެބަ ބޭނުންވޭ މި ރަންކުރަން. އެހެންވީމާ، އެހެންވެއްޖެ ޙާލަތެއްގައި ކޮމެޓީތަކުގައި ތިބޭ މީހުންނަކީއެއް ނޫން
މިތަން ރަންކުރާނީ. މިތަން ރަންކުރާނީ ކައުންސިލުން. އިޞްލާޙުކޮށްފައި އިންގޮތް ރަނގަޅޭ. އެހެންނޫނީ މީތި
ޕްރެކްޓިކަލް ނުވާނެ. އެއީ އަސްލު އަޅުގަނޑު މިދަންނަވާ ވާހަކައަކީ.
(އޮފް ދަ ރެކޯޑުގައި މެންބަރުން މަޝްވަރާކުރެއްވުން)
____
12

މާލިއްޔަތު ކޮމިޓީގެ ސަބް ކޮމިޓީގެ 11 ވަނަ ބައްދަލުވުން 10 އޮގަސްޓު 2020
13